

Thomas Høg Nøragers prædiken 2. søndag efter helligtrekonger

Taler

Thomas Høg Nørager
Sognepræst

Dato

15. januar 2023

Sted

Sankt Stefans Kirke,
København N

Omstændigheder

Prædikenen blev holdt på et tidspunkt, hvor der samtidigt var stor folkelig debat omkring SMV-regeringens planer om at afskaffe Store Bededag som helligdag.

Prædikentekst

Johannesevangeliet kapitel 2, vers 1-11

Lad mig begynde med en servicemeddelelse: I dag er ikke St. Bededag. Det er det først den 4. fredag efter påske, så til den tid skal vi nok tale om den her, fra Stefanskirkens prædikestol. Og når det en dag ikke er St. Bededag længere, så foreslår jeg vi omdøber dagen til St. Pjækkedag; og så åbner vi kirken igen for alle dem slider sig træt og bærer tunge byrder og har brug for en pjækkedag.

I dag er det til gengæld 2. søndag efter Helligtrekonger og hvor vi er til bryllupsfest Kana. Dagen hvor Jesus gør vand til vin. Og her må vi nok sige at det med vinen, har tiltrukket sig det meste af denne fortællings opmærksomhed; og al for sjældent har vi gjort ophold ved at vi er til bryllup – ligesom der også var i går her i Stefanskirken.

Og hvor er det vidunderligt, i en verden hvor floderne tørrer ud, skovene brænder og isen smelter og hele lande oversvømmes, der har vi brug for mennesker som tror på kærligheden.

I en verden hvor frygtelige diktatorer går i krig og skaber frygt og ødelæggelse af uoverskuelige dimensioner har vi brug for mennesker der tror på kærligheden. Det bringer håb.

På Jesu tid var håbet ikke mindre udfordret. Landet var besat. Hovedstaden stod foran sin ødelæggelse. Templet ville snart ligge i ruiner. Der midt i det, sad to mennesker ved brylluppet med en uforfærdet tro

på kærligheden – og hvis ikke det i sig selv - kærlighed i en såret verden - er et Guds ord, så har Gud aldrig talt.

Og forestillede vi os, som fortællingen be'r os om, at sidde med ved denne bryllupsfest, hvad ville vi så sige, om vi skulle give dem et ord med på vejen. Ville vi fortælle dem om alt det kunne gå galt. Alt det man skal vogte sig for og alt det man ikke må. Ville vi være angsteligt bekymret for alt det som bitter erfaring har lært os.

Personligt har det jeg sådan, at jeg helst vil vie folk der har været gift engang før – for de viser os jo noget som hører troens dimension til – de viser at håbet overgår bitter erfaring - og hvis ikke det i sig selv – håb der overgår bitter erfaring - er et Guds ord, så har Gud aldrig talt.

Som præst bliver jeg ofte spurgt hvad tro i grunden er; og hertil svarer jeg som oftest: Tro er ubetinget tillid til at vores liv, midt i alle ting, er meningsfuldt. Mening er det der giver mod til livet.

Johannevangeliet som vi læser fra i dag vil gerne vise os at Guds herlighed er kærlighed, at livets meningsfylde er kærlighed og når vi tror på kærligheden så tror vi på Gud. Kærlighed er det der giver mod til livet. I Johannevangeliets beretning har forfatteren erstattet talen som Jesus holdt ved bryllupsfesten, med den billedskabende fortælling om vandet der forvandles til vin.

Det første vi lægger mærke til, er de 6 vandkar af sten som bliver fyldt op med vand inden det forvandles til vin. Som fortællingen siger, så står de 6 vandkar der, fordi de skal bruges i forbindelse med den gamle religions fromhedsregler og renselseskikke.

Og vi ved, at hvis der var noget der kendetegnede den antikke jødedom, så var det love og regler. Det var detaljerede anvisninger på snart sagt hver detalje i livet. Og renselsesregler var fremtrædende. Man så verden igennem optikken rent eller urent. Og var man ren, var man indenfor; var man uren, var man udenfor. Og det gjaldt det i samfundet, og det gjaldt overfor Gud.

At det er i disse renseskar, der om noget symboliserer, den gamle religions strenge regler om rent og urent, at forvandlingen sker, bærer skelsættende betydning med sig. En ophævelse af, at se på os selv og hinanden og vores kærlighedsforhold igennem optikken rent og uren.
- Mon ikke brudeparret ved bryllupsfesten var glade for talen.

Hos de første kristne, betød det over tid en ophævelse af de traditionelle fromheds og renhedsregler; mænd og kvinder, jøder og ikke jøder, kunne spise sammen, og fejre gudstjeneste sammen. Omskæringskravet forsvandt. Forbuddet mod at spise svinekød forsvandt. Regler forsvandt.

Lad os dvæle lidt mere ved den poetiske billedkraft fortællingen her beriger os med. Vandet repræsenterer den gamle optik om rent og urent og løber på ydersiden af huden, vasker støv og snavs af. Vinen repræsenterer en ny optik, løber på indersiden af huden, hvor selv den mindste dråbe med sin kraft kan trænge ud i det yderste blodkar.

Så dette bliver også fortællingen om at religiøsitet, flyttes fra den ydre verden, til den indre verden. At religiøs ikke er noget man er udenpå, men er noget man er indeni. Som igen bliver et opgør med forestillingen om at vi kan holde dom over hinanden, for hvem kan holde dom over et menneskes indre.

Vinen afløser det vand som symboliserer strenghed, fromhed og renhed. Vinen symboliserer glæde, frihed, frugtbarhed, forvandling, åndelig styrke og fornyelse. Vandet symboliserer frygtsom afgrænsning; vinen har med sin evigt skiftende nuancer altid været medium for sansning og nysgerrighed.

Så jeg læser vin-underet som en kritik af den evige præstationskultur og perfektionskultur som rider vores samfund som en mare.
- Ja, tag en pjækkedag hvis du lyster og drik din vin med glæde.

Religioner fejler når de gør sig til medium for renhed og opdragelse; men religioner lykkes når de bliver til medium for opdagelse, sansning og nysgerrighed.

Samfund fejler når de gør sig til medium for renhed og opdragelse; men samfund lykkes når de bliver til medium for opdagelse sansning og nysgerrighed.

Jeg læser vin-underet som en ophævelse af reglernes rige, og som en landsætning af kærlighedens rige. Som en guddommelig tilskyndelse til

uforfærdet at gå på opdagelse i hinanden og den gudskabte verden;

At Guds herlighed er kærlighed. Og når vi tror på kærligheden, så tror vi på Gud; når vi tror på Gud, så tror vi på kærligheden. Kærlighed er det der giver mod til livet og lader håbet overgå bitter erfaring.

Kilde

Talemanuskript tilsendt af forfatter

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

2. søndag efter helligtrekonger, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thomas-hoeg-noeragers-praediken-2-soendag-efter-helligtrekonger-2023>